

UCHWAŁA Nr XXXII/205/2013
RADY GMINY Obryte
z dnia 30 sierpnia 2013r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Obryte na lata 2013-2016

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594) , art. 176 pkt.1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013, poz. 135 ze zmianami) Rada Gminy Obryte uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Obryte na lata 2013 - 2016 r., w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Obryte.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Wójt Gminy Obryte
Rada Gminy Obryte

Tadeusz Niecko

Załącznik
Do Uchwały Nr XXXII/205/2013
z dnia 30 sierpnia 2013r.

Gminny Program Wspierania Rodziny
w gminie Obryte
na lata 2013-2016

Obryte 2013

I. Wprowadzenie

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezintegracji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Dom rodzinny jest pierwszym i nadrzędnym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, które dla swojego prawidłowego rozwoju potrzebuje zapewnienia miłości, poczucia bezpieczeństwa i zaspokojenia jego potrzeb. Jednym z elementów oddziaływania na wychowanie i rozwój emocjonalny dziecka stanowią interakcje zachodzące między jej członkami, którzy w sposób świadomy, bądź nieświadomy oddziałują na osobowość dziecka i przekazują mu swój system wartości, tradycje, poglądy. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, jednak zdarzają się sytuacje, w których dom rodzinny nie spełnia swojej podstawowej funkcji. W tym przypadku dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Działania instytucji i służb działających na rzecz dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami.

Rodzina dysfunkcyjna, to rodzina w której występują istotnie nieprawidłowości w zaspakajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie oznacza rozwiązania problemu rodziny. Z uwagi na więzi emocjonalne dziecka z rodziną i środowiskiem konieczne jest motywowanie rodziców do zmian oraz praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

II. Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Obryte na lata 2013 -2016 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.).

W myśl w.w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a. kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
  - b. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c. kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym .
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nie
- 9) ponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Program jest jednocześnie rozwinięciem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Obryte na lata 2007 – 2013. Działania w ramach Programu wpisują się w Cel Strategiczny Strategii tj. Wsparcie dla rodzin dysfunkcyjnych oraz zagrożonych dysfunkcjami.

III. Diagnoza

Gmina Obryte liczy 4963 mieszkańców , jest gminą typowo rolniczą. Duży odsetek osób utrzymuje się z gospodarstwa rolnego o małej powierzchni i niskiej dochodowości , co powoduje ubożenie rodzin , niewiarę ich członków w siebie , rodzi patologie i powoduje popadanie w nałogi.

W 2012 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem objął różnymi rodzajami pomocy 293 środowiska .

Zgodnie z rozeznaniem środowiska bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych występuje w rodzinach w 60 rodzinach. Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2012r. wpłynęło 14 Niebieskich Kart w związku z przemocą domową

Część tych rodzin przy zapewnieniu wsparcia profesjonalnych służb jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i emocjonalny, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy rodzin należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez Ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi ze względu na brak współpracy rodziny, i w sytuacji zagrożenia dobra dziecka zajdzie konieczność umieszczenia go w pieczy zastępczej.

Ilość środowisk ze względu na dominujące problemy w latach 2011-2012

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2011r.	% w stosunku do liczby ogólnej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2012r.	% w stosunku do liczby ogólnej
Ubóstwo	154	52,7 %	147	50,17 %
Sieroctwo	0	0	1	0,34 %
Bezdomność	0	0	0	0
Niepełnosprawność	42	14,38 %	42	14,38 %
Bezrobocie	64	21,91 %	60	20,47 %
Długotrwała i ciężka choroba	12	4,10 %	12	4,09 %
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	81	27,73 %	62	21,16 %
Alkoholizm	11	3,76 %	6	2,04 %
Sytuacje kryzysowe	6	2,05 %	3	1,02 %

Z przedstawionych danych wynika, że głównymi przyczynami pozostawiania w trudnej sytuacji osób i rodzin jest bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, co przyczynia się do trudnej sytuacji materialnej rodzin. Poważnym problemem jest również bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

IV. Zasoby instytucjonalne

Program realizowany będzie poprzez współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.:

1. Właściwe Wydziały Urzędu Gminy
2. Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Obrytem
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Placówki oświatowe
6. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Obryte "Obritis".

V. Odbiorcy programu

Adresatami programu są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

VI. Cel programu

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin w odzyskaniu lub wzmacnianiu prawidłowego funkcjonowania oraz tworzenie sprzyjających do tego warunków.

Cele szczegółowe

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia i pomocy.
2. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
3. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.
4. Podniesienie jakości świadczonych usług rodzinie

VII. Zadania

Cele programu	Sposób realizacji	Realizatorzy
1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia i pomocy	1. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny 2. Tworzenie warunków do działań rodzin wspierających 3. Wsparcie finansowe. 4. Umożliwienie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego, w tym prowadzenie programów kierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży	OPS, placówki oświatowe
2. Dążenie do reintegracji rodziny poprzez podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	1. Współpraca asystenta rodziny, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucji działających na rzecz rodziny 2. Poradnictwo specjalistyczne i rodzinne	OPS, PCPR
3. Stworzenie efektywnego systemu wsparcia rodzin w wypełnianiu funkcji rodzicielskich	1. Współpraca instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych działających na rzecz dziecka i rodziny. 2. Rozwijanie działalności profilaktycznej i edukacyjnej 3. Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży m.in. poprzez sport, rekreację, kulturę, rozwój placówek wsparcia dziennego – świetlice, kluby	Wszystkie instytucje i organizacje działające na rzecz dziecka i rodziny oraz sportowe, kulturalne i rekreacyjne
4. Podniesienie jakości	1. Systematyczne doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i	Wszystkie instytucje i

świadczonych usług rodzinie	organizacji działających na rzecz rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, superwizji (w tym tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji asystentów rodziny) 2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających 3. Finansowanie kosztów pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ponoszonych przez rodziny wspierające	organizacje działające na rzecz dziecka i rodziny
-----------------------------	---	---

VIII. Oczekiwane rezultaty

1. Podniesienie poziomu rozwoju profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
2. Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.
3. Zapewnienie profesjonalnej pomocy dziecku i rodzinie.
4. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności i wymagających wsparcia.
5. Wzrost kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodzin.
6. Podniesienie świadomości z zakresu planowania i funkcjonowania rodziny.
7. Zmniejszenie liczby rodzin dysfunkcyjnych
8. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.
9. Zwiększenie liczby dzieci powracających z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

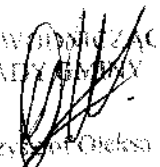
IX. Źródła finansowania programu

Program realizowany będzie ze środków:

- budżetu gminy ,
- budżetu państwa,
- funduszy unijnych,
- budżetów organizacji pozarządowych

X. Sposób monitorowania realizacji programu

Koordynatorem gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013 – 2016 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrytem . Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie poprzez gromadzenie i analizę danych sporządzoną na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Krzysztof Oleksa